587/00

Den 14. februar 2000 blev i sag nr. 48.993:

xxxxxx xxxxxxxx xxxxxxx
xxxx xxxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxxxx

mod

Codan Forsikring
Gl. Kongevej 60
1790 København V

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har livsforsikring i Codan Forsikring, klager over, at selskabet har ændret forsikringen med tilbagevirkende kraft til tegningstidspunktet, således at denne nu er uden ret til præmiefritagelse.

Klageren har over for nævnet anført følgende: "Jeg har søgt om præmiefritagelse pr. 1. juli 1997, da jeg er tilkendt pension, og min arbejdsevne er forringet med 2/3. Jeg har fået afslag da jeg i 1983 og 1973 er opereret for discusprolaps. Dette afkrydsede jeg også da jeg blev opsøgt af Codan for at få min livsforsikring fra Dannebrog og Terra lavet om, men det blev slettet, da det var 10 år siden jeg var opereret, og ikke havde haft men af disse operationer. Hvis jeg havde vidst at det ville give problemer, havde jeg ikke ændret min forsikring. ... Arbejdsskadestyrelsen mener ikke at min tilstand kan tilskrives mine tidligere operationer, da jeg har været symptomfri i 10 år. Ulykken var et elektrisk stød som gav en flyvetur på 1½ meter hvor efter jeg ramte en stol med ryg og skuldre."

Fejl! Ukendt argument for parameter.. 48.993

Selskabet har i skrivelse af 15/2 1999 til nævnet redegjort for sagen således: "I 1969 tegnede klageren en livsforsikring, policenr. 906 ... med en forsikringssum på kr. 50.000, der skal udbetales i tilfælde af død samt ret til en årlig invalidepension på kr. 5.000. Den årlige præmie androg kr. 726. Forsikringspræmien var ikke fradragsberettiget. I marts 1993 begærede klageren en kapitalpension med fradragsret tegnet. Forsikringen havde en årlig præmie på kr. 30.000 og gav ret til en sum ved død på kr. 27.415 og en sum ved udløb på kr. 1.227,547. Denne forsikring var en fradragsberettiget kapitalpension. I forbindelse med tegningen af denne forsikring begærede klageren den tidligere tegnede livsforsikring, policenr. 906 ... ophævet. ... I forbindelse med tegningen af policenr. 110 ... har klageren udfyldt en helbredserklæring til livsforsikring og ulykkesforsikring. I helbredserklæringen er spørgsmålet: Har De nogensinde været syg eller sygemeldt af anden årsag end ukomplicerede børnesygdomme og kortvarige forkølelsestilfælde? besvaret med et *'ja, migræne 1989'*. Ligesom spørgsmålet: Har De inden for de sidste 10 år været indlagt, behandlet eller undersøgt på sygehus, ambulatorium eller lignende, herunder røntgenklinik og fysiurgisk klinik? er besvaret med et *'ja, migræne 1989'*. Spørgsmålet: Har De i øvrigt inden for de sidste 10 år været undersøgt og/eller behandlet af læger, herunder (speciallæge), kiropraktor, fysioterapeut eller naturlæge? er besvaret med et *'nej'*. Ligesom spørgsmålet: Lider De, eller har De lidt af diskusprolaps, iskias, hold i nakken/lænden eller anden ryglidelse? er besvaret med et *'nej'*. (Af begæringen, kopi vedlagt, fremgår dog, at klageren først satte kryds i 'Ja' feltet, dette er efterfølgende streget over og rettet til et nej. ... Den 23.07.1998 har klageren anmeldt, at han siden 21.02.1994 har lidt af 'prolaps disci i.v. et L5 operata seq, Arthrosis artienlatio glenohumeralis dxt et sin. Partiel rotatorcuff i højre skulder, Kapsellæsion i venstre skulder samt smerter i skuldre, ben og ryg og', at han nu er tilkendt mellemste førtidspension. Efter modtagelsen af skadeanmeldelsen har Codan rekvireret akterne i klagerens offentlige førtidspensionssag. Af de modtagne akter fremgår blandt andet, at klageren i 1990 havde en mindre hjerneblødning, der har medført lidt tendens til hængende venstre mundvig, samt at han er opereret for diskusprolaps i 1973 og 1983 med god effekt. Den 23.09.1998 har Codan meddelt klageren, at vi nu har modtaget oplysninger, vi ikke var bekendt med på tidspunktet for oprettelsen af forsikringen. Derfor er sagen sendt til Foreningen for Bedømmelse af

Fejl! Ukendt argument for parameter.. 48.993

Personforsikringsrisiko. I responsum af 30.09.1998 har Bedømmelsesforeningen meddelt, at hvis de nu foreliggende oplysninger havde været oplyst på tegningstidspunktet, ville Bedømmelsesforeningen have fastsat følgende forsikringsvilkår: Dødelighedstavle: D 6 og Invaliditetstavle: Afslag. ... I brev af 06.10.1998 har Codan meddelt klageren, at bedømmelsen indebærer, at forsikringen skal ændres med tilbagevirkende kraft fra tidspunktet for forsikringens oprettelse. Således kunne forsikringen kun være tegnet uden ret til præmiefritagelse. ... Ved vurderingen af om der er ret til præmiefritagelse på policenr. 110 ... må det afgørende være den helbredserklæring, der blev udfyldt ved forsikringens tegning den 25.03.1993. Klageren har med sin underskrift bekræftet følgende: *'Jeg erklærer, at mine oplysninger er i overensstemmelse med sandheden, og at jeg intet har fortiet. Jeg er klar over, at urigtige oplysninger eller fortielse kan medføre, at forsikringen nedsættes eller helt ophæves.'* Klageren har desuden jfr. besvarelserne, hvori der er oplyst om migræne 1989 forstået, at det var afgørende, at der blev afgivet nye helbredsoplysninger. ... Efter Codans opfattelse må det således have stået klageren klart, da han underskrev begæringen, at der blev tegnet nye forsikringer, hvorfor tegningstidspunkt og helbredsoplysningerne for den nuværende forsikring skal lægges til grund i sagen. Den nye forsikring er etableret som en fradragsberettiget kapitalpension. Der er således ikke tale om, at en forhøjelse med samme skattemæssige virkning kunne være etableret i tilknytning til den eksisterende forsikring. Den i 1993 tegnede forsikring giver desuden dækning ved udløb og ret til præmiefritagelse. Den forsikring der blev tegnet i 1969 havde en anden dækning. ...Efter Codans opfattelse har klageren ved at undlade at oplyse om operationerne for diskusprolaps i 1973 og 1983 besvaret begæringens spørgsmål 5: Lider De eller har De lidt af diskusprolaps, iskias, hold i nakken/lænden eller anden ryglidelse forkert. Codan skal herved bemærke, at der ikke i dette spørgsmål på nogen måde er tilkendegivet, at der kun spørges om forløbet inden for de sidste 10 år. Hvor en begrænsning med hensyn til forpligtelsen til at afgive oplysninger til en forudgående 10-årig periode er gældende, er dette direkte anført i begæringens spørgsmål jfr. til eksempel begæringens spørgsmål 2 og 3. Begæringens spørgsmål 1. 2 og 3 vedrørende sygdomme og indlæggelser er ligeledes besvaret forkert, fordi der alene er oplyst om migræne, men ikke om en hjerneblødning, der har medført lidt tendens til hængende venstre mundvig. I

forbindelse med behandlingen af sagen til brug for besvarelse for Ankenævnet for Forsikring har Codan endvidere indhentet en udtalelse fra den assurandør, der forestod tegningen af forsikringen i 1993. Assurandøren har oplyst, at han godt kan huske selve kundebesøget, men ikke hvilke spørgsmål og svar kunden og assurandøren udvekslede. Assurandøren husker imidlertid med 100% sikkerhed, at han ikke har fortalt kunden, at en diskusprolapsoperation - og denne ligger mere end 10 år tilbage i tiden - ikke bør nævnes i helbredserklæringen. Det har assurandøren aldrig fortalt nogen kunde, og det har han undladt at gøre fordi han er helt uden lægelig indsigt. Han er ikke og har aldrig været i stand til at vurdere, hvornår mèn efter en diskusprolapsoperation fortager sig, eller om de overhovedet fortager sig. Det eneste han ved er, at det er en alvorlig operation, og han vil derfor opfordre enhver kunde til at nævne det ved udfyldelsen af en helbredserklæring."

Klageren fastholder, at det var assurandøren, der foranledigede, at klageren ændrede sit svar på forsikringsbegæringens spørgsmål 5, fordi klageren ikke havde haft problemer med ryggen efter den seneste operation. Klageren bestrider endvidere at have haft en hjerneblødning i 1990 og anfører, at det er en fejl, hvis hans lægelige oplysninger indeholder oplysninger om en hjerneblødning. Klageren bemærker i den forbindelse, at en sådan fejl i givet fald kan være opstået i forbindelse med behandlingen for migræne i 1989.

Selskabet har heroverfor i skrivelse af 17/9 1999 til nævnet anført: "Det bemærkes opsummerende, at det af udskrivningsbrevet af 06.06.1996 fremgår, at klageren i 1990 '*... får cerebralt insult med venstresidig hemiparese'*. Udskrivningsbrevet fastslår altså som en kendsgerning, at klageren har haft en hjerneblødning. Oplysningen om klagerens hjerneblødning genfindes desuden adskillige steder i akterne i klagerens førtidspensionssag. Disse akter er fremlagt under sagen som bilag G. Det fremgår således af skema D - bilagets side 8 - at: '***Ansøgeren oplyser**, at han i 1990 havde en mindre hjerneblødning'*. (Min udh.). På bilagets side 9 står, at '*Ansøgeren har følger efter en lille hjerneblødning i højre hjernehalvdel i 1990 i form af hængende mundvig*'. Af lægejournalen v. læge I.N. fremgår på bilagets side 21: 'Havde *i 1990 en mindre hjerneblødning i højre hæmisfære ... Har seguelae i*

form af lethængende venstresidig mundvig...'; i samme på bilagets side 24 under 'diagnose': '*Haemorrhagia cerebri antea sequelae (følger efter hjerneblødning)*'. Oplysningen genfindes desuden i professor, dr. med. O.S.'s erklæring på bilagets side 34 samt i overlæge, speciallæge i neurokirurgi P.D.'s erklæring af 09.12.1997, i bilagets side 40 under gennemgangen af tidligere lidelser: '*I 1990* ***påvist*** en lille hjerneblødning i højre hæmisfære,...'. (Min udh.). Det fremgår således af den sociale pensionssag, at klageren har haft en hjerneblødning. Det bemærkes, at klageren på intet tidspunkt har fundet det betimeligt at bestride tilstedeværelsen af denne hjerneblødning overfor de sociale myndigheder, men tværtom selv har oplyst om den."

Af forsikringsbegæringen af 25/3 1993 fremgår bl.a. følgende:

"

1. Har De nogensinde været syg eller sygemeldt af anden årsag end ukom- plicerede børnesygdomme og kortva- rige forkølelsestilfælde?	☐ Nej ☒ Ja Hvis ja, hvilke lidelser? Migræne Hvornår? 1989 ...
2. Har De inden for de sidste 10 år været indlagt, behandlet eller un- dersøgt på sygehus, ambulatorium el.lign., herunder røntgenklinik og fysiurgisk klinik?	☐ Nej ☒ Ja Hvis ja, for hvad? Migræne Hvornår 1989 ...
3. Har De i øvrigt inden for de sidste 10 år været undersøgt og/eller be- handlet af læge (herunder special- læge), kiropraktor, fysioterapeut eller naturlæge?	☒ Nej ☐ Ja ...
4. Har De været udsat for ulykkestil- fælde?	☒ Nej ☐ Ja ...
5. Lider De, eller har De lidt af dis- kusprolaps, iskias, hold i nakken/ lænden eller anden ryglidelse?	☒ Nej ☒ Ja ..(overstreget) ...

"

Af udskrivningsbrev af 6/6 1996 fremgår bl.a.: "Opereret i 1973 for prolaps fra 5. lumbale discus på højre side. 1983 opereret for prolaps fra 5. lumbale discus, denne gang på venstre side. Har siden været velbefindende frem til 1990, hvor patienten får cerebralt insult med venstresidig hemiparese, som siden er remitteret. 1994, i forbindelse med, patienten udsættes

for et elektrisk stød, hvor han presses bagover og rammer en stol, får han smerter i ryggen med udstråling til højre ben. Behandles med fysioterapi med god effekt, hvorved generne svandt."

Forsikringsbetingelserne indeholder bl.a. følgende bestemmelse: "Ret til præmiefritagelse har den forsikrede, der på grund af sygdom eller ulykkestilfælde mister sin erhvervsevne uden at det skyldes forsæt, således at erhvervsevnen er nedsat til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne."

Nævnet udtaler:
Nævnet finder, at klageren måtte have været klar over, at der i 1993 blev tegnet en ny forsikring med et andet og større dækningsområde, og at der derfor skulle afgives nye helbredsoplysninger.

På det foreliggende grundlag finder nævnet det ikke sandsynliggjort, at klageren ved assurandørens besøg gjorde denne bekendt med de tidligere operationer for diskusprolaps, og at det var assurandøren, der foranledigede ændringen af svaret på forsikringsbegæringens spørgsmål 5. Da det endvidere er nævnets vurdering, at spørgsmål 5 ikke med rette kan forstås således, at der alene skal oplyses om lidelser som følge af diskusprolaps inden for de sidste 10 år, finder nævnet, at klageren har afgivet urigtige oplysninger ved ikke at have oplyst om sine tidligere operationer for diskusprolaps.

På baggrund af sagen akter - herunder udskrivningsbrevet af 6/6 1996 samt klagerens egne oplysninger i førtidspensionssagen - lægger nævnet endvidere til grund, at klageren havde en hjerneblødning i 1990. Klageren findes at have afgivet urigtige oplysninger ved ikke i forsikringsbegæringen at have oplyst herom.

På dette grundlag kan nævnet ikke kritisere, at selskabet i medfør af forsikringsaftalelovens § 6 har ændret forsikringen som sket med tilbagevirkende kraft, idet nævnet efter Bedømmelsesforeningens udtalelse må lægge til grund, at selskabet ville have tegnet forsikringen uden præmiefritagelse, såfremt de rigtige oplysninger havde foreligget på tegningstidspunktet.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

J. Hermann
formand